

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 6 TEMMUZ 2015

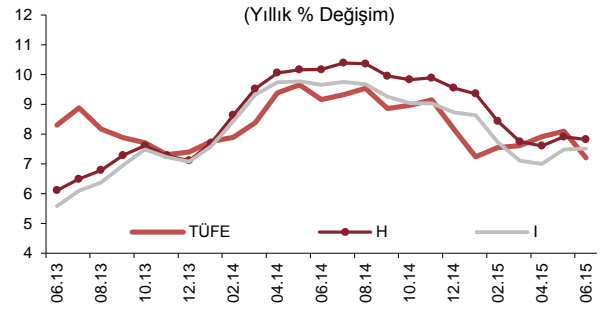
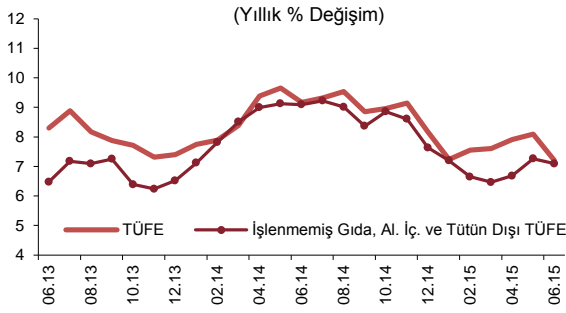
ÖZET...

Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 0,51 oranında azalmış ve yıllık tüketici enflasyonu yüzde 7,20'ye düşmüştür. Gıda fiyatlarındaki düzeltmenin sürmesiyle bu grupta yıllık enflasyondaki düşüş belirginleşmiştir. Petrol fiyatlarındaki gelişmelerin etkisiyle enerji grubunda yıllık enflasyon düşmüştür. Bu dönemde döviz kuru etkilerine bağlı olarak temel mal grubu enflasyonu sınırlı bir oranda yükselirken hizmet enflasyonu yüksek seviyesini korumuştur. Bu doğrultuda, çekirdek enflasyon göstergelerinin yıllık enflasyonu ve ana eğilimi yatay bir seyir izlemiştir.

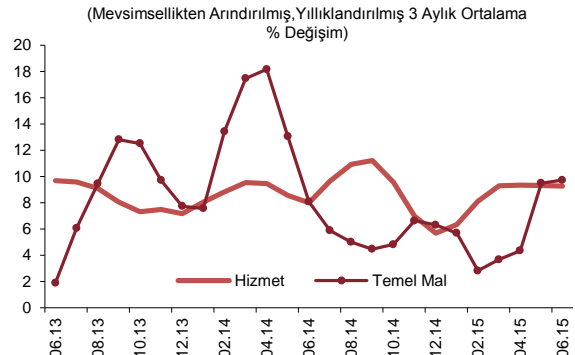
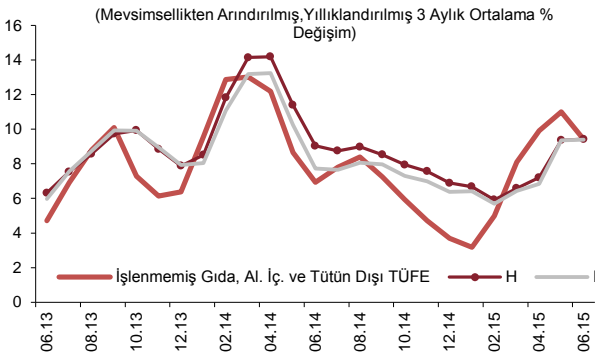
...DEĞERLENDİRMELER...

Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 0,51 oranında azalmış ve yıllık enflasyon 0,89 puan düşerek yüzde 7,20 olmuştur. Bu dönemde ÖKTG-H ve ÖKTG-I endekslerinin yıllık artış oranları yataya yakın seyretmiş ve sırasıyla yüzde 7,82 ve yüzde 7,51 olarak gerçekleşmiştir.

Yıllık tüketici enflasyonuna katkılar incelendiğinde, Haziran ayında gıda grubunun katkısı 0,84 puan, enerji grubunun katkısı 0,08 puan azalırken diğer grupların katkılarında bir değişiklik gözlenmemiştir. Mevcut durumda, yıllık tüketici enflasyonuna en belirgin katkı 2,60 puan ile hizmet grubundan gelmektedir.

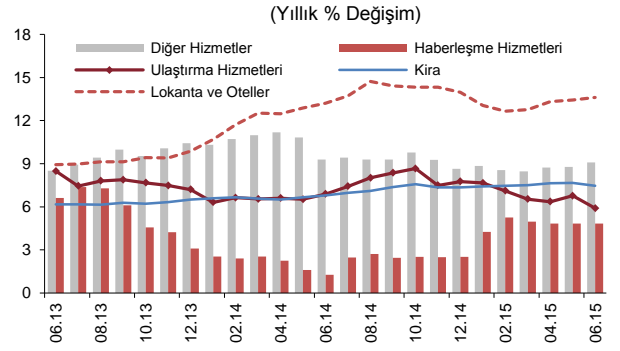
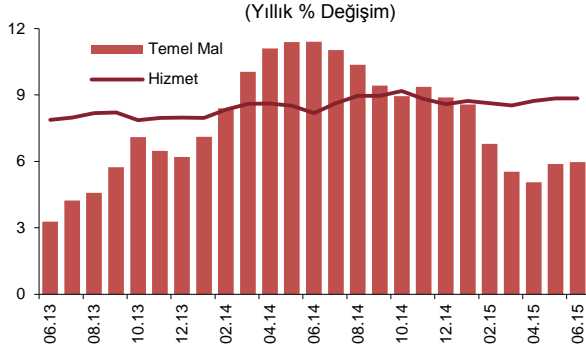

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle enflasyonun üç aylık ortalamalara göre ana eğilimleri incelendiğinde, çekirdek enflasyon göstergelerinde bir önceki aydaki yüksek seviyelerin korunduğu görülmüştür. Hizmet enflasyonu ana eğilimi geçen ayın ardından bu dönemde de yataya yakın seyrederken yüksek seviyesini korurken temel mal enflasyonu ana eğilimi sınırlı bir artış kaydetmiştir.

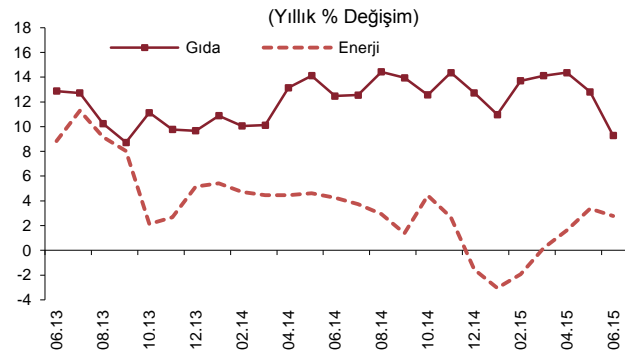
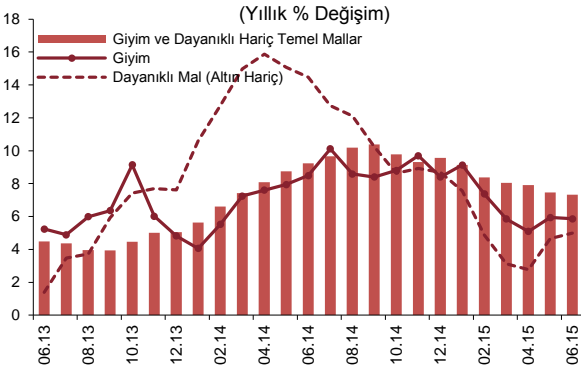

Haziran ayında hizmet fiyatları yüzde 0,88 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu yüzde 8,85 seviyesinde sabit kalmıştır. Bu dönemde, yıllık enflasyon kira ve ulaştırma hizmetlerinde gerilerken diğer hizmetler ve lokanta otel gruplarında yükseliş kaydetmiştir. Gıda fiyatlarında son iki aydır gözlenen düzeltmeye rağmen kırmızı ette devam eden yukarı yönlü seyre bağlı olarak lokanta otel grubunda yüksek oranlı fiyat artışları Haziran ayında da sürmüştür ve grup yıllık enflasyonu yüzde 13,62'ye yükselmiştir. Diğer hizmetler grubundaki fiyat artışında ise paket tur fiyatlarındaki yüksek aylık artış (yüzde 19,17) belirleyici olmuştur.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 6 TEMMUZ 2015

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Haziran ayında 0,09 puanlık artışla yüzde 5,97'ye yükselmiştir. Bu dönemde yıllık enflasyon dayanıklı tüketim mallarında baz etkisiyle yükselirken diğer ana gruplarda gerilemiştir. Dayanıklı tüketim mallarında, Nisan-Mayıs döneminde grup geneline yayılan yüksek fiyat artışlarının ardından, Haziran ayında ılımlı bir görünüm kaydedilmiştir. Bu dönemde otomobil fiyatlarında sınırlı bir artış gözlenirken mobilya ve elektrikli alet fiyatları gerilemiştir. Türk lirasındaki birikimli değer kaybının yansımaları bu dönemde dayanıklı mallarda yavaşlarken giyim ve dayanıklı dışı temel mallar grubunda hissedilmeye devam etmiştir.

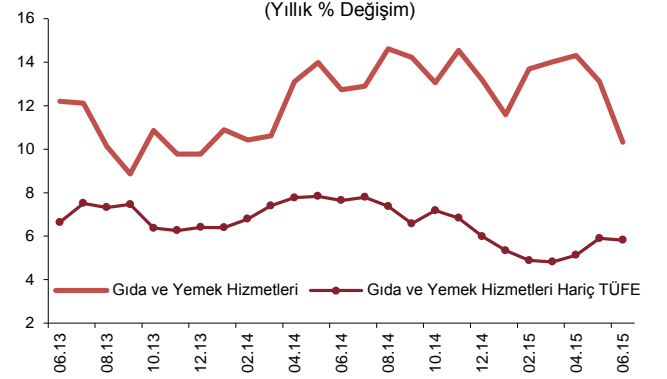
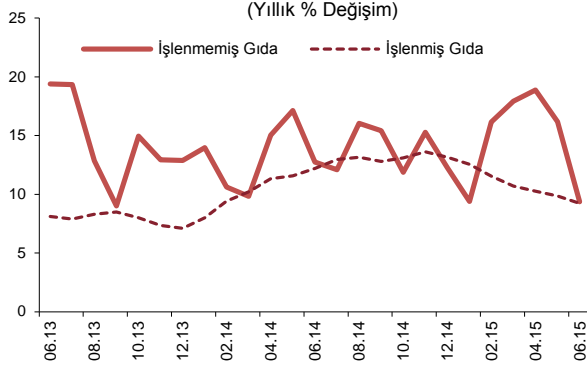

Enerji fiyatları Haziran ayında yüzde 0,17 oranında azalmıştır. Bu gelişmede, tüpgaz ve akaryakıt fiyatlarındaki sırası ile yüzde 1,48 ve 0,75 oranlarındaki gerilemeler belirleyici olurken şebeke suyu fiyatları sınırlı oranda yükselmiştir. Sonuç olarak, yıllık enerji enflasyonu bu ılımlı seyir ile birlikte yüzde 2,78 oranına gerilemiştir.

Haziran ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon 3,54 puan azalarak yüzde 9,28'e gerilemiştir. Bu düşüşte, işlenmemiş gıda grubu fiyatları temel belirleyici olurken işlenmiş gıda yıllık enflasyonundaki yavaşlama eğilimi sürmüştür. Mevsimsellikten arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatlarında Mayıs ayında taze meyve-sebze kaynaklı olarak kaydedilen düşüş, ürün arzındaki artışla birlikte Haziran ayında belirginleşerek sürmüştür. Diğer taraftan, bu dönemde kırmızı et fiyatlarındaki yüksek artış eğilimi devam etmiştir. Bunun yanında, fındık, yer fıstığı, badem içi gibi kuruyemiş fiyatlarındaki yüksek artışlar hız kesmeden sürmüştür. İşlenmiş gıda grubunda ise aylık fiyat artışlarının son aylarda yavaşladığı izlenmektedir. Haziran ayında alt gruplar bazında ekmek, işlenmiş kırmızı et ve sıvı yağ (özellikle zeytinyağı) kalemleri dışında fiyatlar nispeten ılımlı bir seyir kaydedilmiştir. İşlenmiş gıda fiyatlarının önümüzdeki dönemdeki görünümü açısından buğday fiyatlarının seyri büyük önem arz etmekte, yurt içi buğday fiyatlarındaki gelişmeler yakından izlenmektedir.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 6 TEMMUZ 2015

Bu dönemde, gıda ve yemek hizmetleri grubunun yıllık enflasyonu yüzde 10,32'ye, gıda ve yemek hizmetleri hariç tüketici enflasyonu ise sınırlı bir düşüşle yüzde 5,82'ye gerilemiştir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Haziran 2015	Haziran 2014	Haziran 2015	Haziran 2014
TÜFE	-0,51	0,31	7,20	9,16
1. Mallar	-1,09	0,08	6,51	9,59
Enerji	-0,17	0,40	2,78	4,25
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-2,79	0,36	9,28	12,47
İşlenmemiş Gıda	-6,19	-0,34	9,36	12,75
Taze Meyve-Sebze	-14,94	-2,50	2,72	3,33
Diğer İşlenmemiş Gıda	-1,17	0,97	12,93	19,31
İşlenmiş Gıda	0,40	0,99	9,22	12,21
Ekmek ve Tahıllar	0,51	1,14	6,79	14,15
Diğer İşlenmiş Gıda	0,34	0,89	10,68	11,04
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-0,18	-0,27	5,91	9,88
Temel Mallar	-0,25	-0,33	5,97	11,41
Dayanımlı Mallar	-0,14	-0,51	5,61	14,03
Dayanımlı Mallar (Altın Hariç)	-0,23	-0,55	5,00	14,47
Alkollü İçecekler ve Tütün	-0,01	-0,06	4,13	2,92
Altın	1,36	0,36	17,53	5,85
2. Hizmetler	0,88	0,88	8,85	8,18
Kira	0,58	0,76	7,47	6,80
Lokanta ve Oteller	1,09	0,92	13,62	13,22
Ulaştırma Hizmetleri	0,57	1,40	5,89	6,89
Haberleşme Hizmetleri	-0,01	0,00	4,83	1,27
Diğer Hizmetler ^(*)	1,35	1,06	9,10	9,29
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,27	0,43	7,09	9,09
ÖKTG-H	0,34	0,43	7,82	10,17
ÖKTG-I	0,33	0,31	7,51	9,65

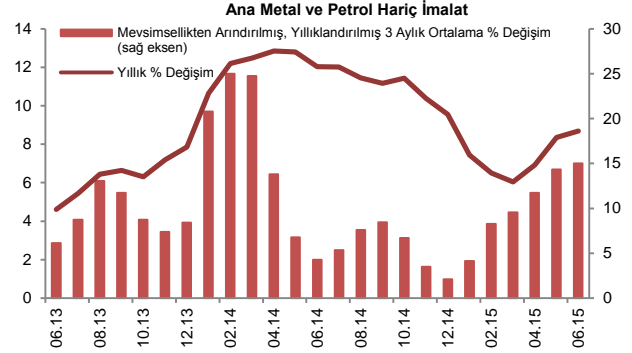
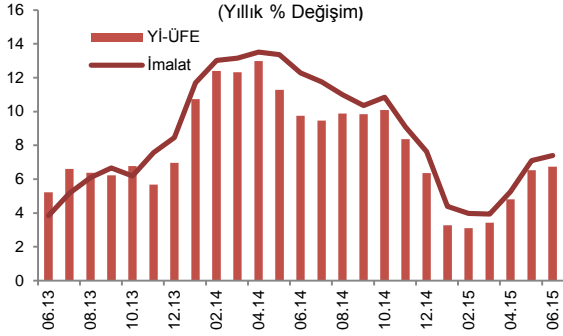
Kaynak: TÜİK, TCMB.

(*) Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

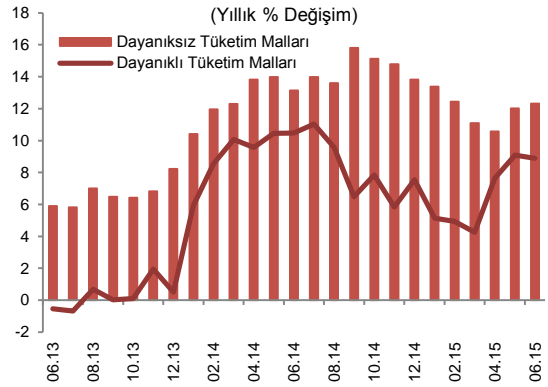
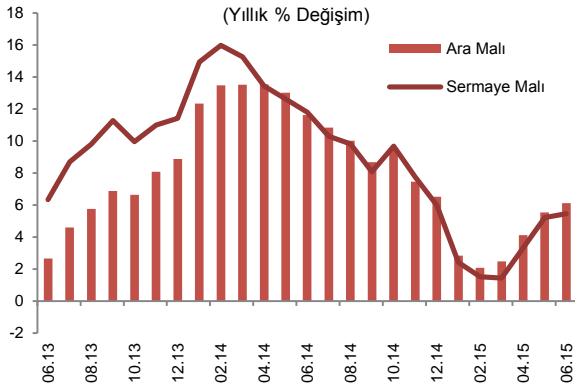
HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 6 TEMMUZ 2015

...Yİ-ÜFE...

Yurt içi üretici fiyatları Haziran ayında yüzde 0,25 oranında artmış, yıllık enflasyon yüzde 6,73'e yükselmiştir. Türk lirasında gözlenen değer kaybına bağlı olarak imalat sanayi grubunda fiyat artışı gözlenirken uluslararası emtia fiyatlarındaki olumlu seyir bu etkiyi sınırlamıştır. Yıllık enflasyon imalat sanayi fiyatlarında yüzde 7,39'a, petrol ve ana metal hariç imalat sanayisinde ise yüzde 8,69'a yükselmiştir.

Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, Haziran ayında ara ve sermaye mallarında fiyat artışları yavaşlayarak sürerken dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarında fiyatlar yatay seyretilmiştir. Ara malı imalatı fiyatları yüzde 0,68 artarken bu durumda plastik imalatı fiyatları belirleyici olmuştur. Sermaye malı imalatındaki yüzde 0,63'lük aylık fiyat artışında ise özel amaçlı makine imalatı fiyatları ön plana çıkmıştır. Dayanıksız tüketim malları fiyatlarındaki yatay seyrinde gıda ve giyim eşyası imalatındaki ılımlı seyir etkili olmuştur. Dayanıklı tüketim malları imalatında ise tüketiciye yönelik elektronik ürünlerde geçen ayki yüksek artışın ardından bu dönemde düşüş gözlenmiştir. Sonuç olarak, Haziran ayında tüketici fiyatları üzerinde üretici fiyatları kaynaklı maliyet yönlü baskıların önceki dört aya kıyasla bir miktar hafiflediği gözlenmiştir.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ 6 TEMMUZ 2015

...TABLOLAR

Haziran Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2015		2014	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	-0,51	7,20	0,31	9,16
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	24,25	-2,79	9,28	0,36	12,47
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,82	-0,01	4,13	-0,06	2,92
Giyim ve Ayakkabı	7,38	-1,32	5,92	-1,25	8,51
Konut	15,79	0,30	8,39	0,24	5,29
Ev Eşyası	7,78	-0,09	7,23	0,46	9,19
Sağlık	2,57	0,53	6,48	0,98	9,48
Ulaştırma	15,38	-0,01	1,23	0,50	12,01
Haberleşme	4,38	0,04	3,13	0,08	0,36
Eğlence ve Kültür	3,54	2,64	11,13	0,40	5,93
Eğitim	2,53	0,70	6,24	1,72	9,28
Lokanta ve Oteller	6,98	1,09	13,62	0,92	13,22
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,60	0,79	9,89	0,70	7,72

Kaynak: TÜİK.

Haziran Ayı Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2015		2014	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	0,25	6,73	0,06	9,75
Madencilik	3,40	1,79	1,89	-0,08	9,40
İmalat	86,21	0,41	7,39	0,13	12,29
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	83,24	0,42	8,28	0,21	11,95
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	75,00	0,50	8,69	0,18	12,04
Elektrik, gaz üretimi ve dağıtım	9,30	-1,84	0,93	-0,68	-5,15
Su Temini	1,09	0,36	22,70	0,05	9,85
Ana Sanayi Kollarına göre Yİ-ÜFE					
Ara Malı		0,68	6,12	0,12	11,63
Dayanıklı Tüketim Malları		-0,03	8,89	0,17	10,48
Dayanısız Tüketim Malları		0,08	12,31	-0,18	13,15
Sermaye Malı		0,63	5,47	0,40	11,80
Enerji		-0,72	-2,16	-0,01	2,21

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.